

Fokken van Lakenvelders

Karel Fentsahm

*Lakenvelderrunderen van
Karel Fentsahm*

Karel Fentsahm heeft iets met fokkerij. Vakmatig, maar ook als hobby. En dan vooral met Lakenvelders. Karel houdt runderen, geiten en kippen. Bij alle diersoorten fokt hij de lakenvelderaftekening en hij durft daarbij nieuwe paden in te slaan. Want bij Nederlandse landgeiten is de lakenvelderaftekening bepaald niet algemeen. En rode lakenvelderkippen zijn er nog niet. Reden om eens te gaan kijken op de boerderij van de familie Fentsahm in Lochem.

Bij de familie Fentsahm begon het in 1984 allemaal met kippen. In 1986 werd de stap naar deelname aan keuringen gemaakt. Kans op uitbreiding kwam toen het gezin Fentsahm verhuisde naar Lochem, naar de boerderij van mevrouw Fentsahms ouders. De varkens gingen weg en de oude hokken werden verbouwd tot verblijven voor geiten en kippen. Koeien waren er al, maar dat waren nog roodbonten.

Praktisch veehouder

Als medewerker van rundveeorganisatie CRV weet Karel wat je met het fokken van dieren kunt bereiken. Als praktisch vee-

houder weet hij ook dat het fokken een weg van vallen en opstaan is. Want het kan gebeuren dat je als fokker na jaren zorgvuldig selecteren en paren denkt je doel bereikt te hebben, maar dan kan een bezoek van een vos in één nacht dit werk weer jaren terugwerpen.

Met die kennis werkt Karel rustig en vasthoudend aan de kwaliteit van zijn dieren. Het is allemaal nog lang niet zoals het volgens het ideaal zou moeten. Maar dat hoeft ook niet. Er mag best eens een bloemetje buiten het perk groeien. Want dat toont de variatie. En daar kom je verder mee in de fokkerij. Het fokken van Laken-

velders is niet de gemakkelijkste keus. Normaal gesproken is het bij een rasfokkerij al moeilijk genoeg om tot een goed exterieur te komen. Als daar kleurfokkerij bij komt, dan heb je een extra factor om rekening mee te houden.

Rode lakenvelederkippen

Karel heeft alle categorieën van het Lakenvelder hoen: zwart-witte kippen en krielen, maar daarnaast ook lichter gekleurde, de blauwe. Bij de kippen wordt zorgvuldig te werk gegaan. Een haan wordt met slechts één kip gepaard, zodat precies bekend is hoe het met het ouderschap van de nakomelingen is. Bij die nakomelingen geeft hij punten (van 1 tot 9) voor een aantal kenmerken. Op deze wijze komt ieder dier nauwkeurig in beeld en dat is van belang voor de verdere fokkerij.

Natuurlijk is de lakenvelderaftekening van belang, maar ook het type komt bij deze wijze van registratie goed in beeld. Karel

weet waarmee hij bezig is. In de rundveefokkerij wordt deze manier van exterieur scoren al tientallen jaren toegepast.

En nu is hij bezig om ook rode lakenvelderkippen te fokken. Het begin is er. Bij een paar kippen met lichtrood verenkleed is een lakenvelderaftekening te zien. Alleen is het laken nog niet wit. Het zal nog wel enkele generaties kosten voordat hier van een echte Lakenvelder sprake is. Maar het blijft een prachtig streven, het houdt de ambitie levend. Fokken is niet alleen behoud van het goede, het is ook een streven naar vernieuwing.

Variatie in breedte van het laken

De Lakenvelderrunderen kregen op het bedrijf een kans toen de melkveehouderij werd beëindigd, nu ruim tien jaar geleden. Bij de Lakenvelderrunderen speelt de breedte van het laken een prominente rol als raskenmerk. Een smal laken staat niet mooi, maar een breed evenmin. Bovendien is bij een breed laken soms een deel van de uier ook wit en dat is ongewenst.

Karel tilt daar niet zo zwaar aan. Er mag in zijn koppel best wat variatie in de breedte van het laken zitten. Met variatie houdt je het ras levend en breed. Sterke eenvoudigheid leidt tot inteelt. Overigens vindt hij dat zwarte lakens makkelijker te fokken zijn dan rode. Bij zwarte Lakenvelders is de grens tussen wit en gekleurd scherper.

Geiten binnen het hek houden

Karel Fentsahm houdt ook Nederlandse landgeiten. En natuurlijk wordt daarbij op de lakenvelder aftekening gefokt. Het begin is er, maar het patroon moet nog wat sterker in de genen van de dieren worden verankerd. Het fokken van landgeiten

Lakenvelderhoenders

kent bovendien een extra moeilijkheidsfactor, volgens Karel. Je moet ze eerst zien te houden. Achter de hekken, wel te verstaan. De dieren zijn er meesters in om de verkeerde kant van het hek te kiezen. Maar heb je je eenmaal met die (on)hebbelijkheid verzoend, dan zijn het ook pracht dieren om mee om te gaan.

Karel Fentsahm heeft genoeg kennis en ervaring om in de landgeitenfokkerij zijn eigen weg te volgen en soms nieuwe paden in te slaan. Vanuit zijn beroep heeft hij ruim inzicht in mogelijkheden en effecten van fokkerij en erfelijkheid. Als je de natuurlijke cyclus van de voortplanting volgt, dan vinden geboortes van lammeren verderop in het voorjaar plaats. Deze lammeren komen bij een keuring ontwikkeling te kort in vergelijking met de oudere lammeren. Voor een goede klassering bij een lammerenkeuring is het beter om wat oudere, vroeg in het seizoen geboren lammeren te hebben, liefst in januari of februari. Daar geeft Karel dan ook de voorkeur aan. Om iets van de exterieurkwaliteiten af te lezen, moet je naar volwassen, uitgegroeide dieren kijken.

Karel Fentsahm houdt van lakenvelders. Hoewel hij die aftekening in allerlei diersoorten zou willen fokken, trekt hij wel een grens. Bovendien liggen in het fokken met kippen, geiten en koeien nog uitdagingen genoeg. ●

Geit met de lakenvelderaftekening

Karel Fentsahm